

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

УДК 37.018.43

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15017511>

**Стратегії впровадження проєктного навчання в освітній процес закладів
вищої освіти**

Карпенко Олена Георгіївна,

доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-6715-2899>

Сальник Ірина Володимирівна,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри природничих наук і методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-1117-9862>

Дещенко Олександр Миколайович,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри технологічної і професійної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, м. Глухів, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-5453-5575>

Прийнято: 24.02.2025 | Опубліковано: 13.03.2025

Анотація: Метою статті є визначення ефективних стратегій упровадження проєктного методу в освітній процес закладів вищої освіти. Ця методика навчання сприяє розвитку навичок командної роботи,

раціонального розподілу часу та обов'язків, а також інтеграції галузевих і міждисциплінарних знань у процес виконання практичних завдань. Для досягнення поставленої мети було застосовано комплекс наукових **методів**, зокрема аналіз, пояснення, порівняння, узагальнення та систематизацію, що дозволило всебічно розглянути особливості впровадження проєктного навчання у вищій школі. У **результатах** зазначено, що проєктне навчання як стратегія освітнього процесу в закладах вищої освіти відкриває широкі можливості для розвитку професійних і особистісних компетентностей здобувачів. Воно не лише змінює традиційний формат навчання, а й сприяє формуванню дослідницьких навичок, самостійного мислення та вміння шукати ефективні рішення в межах різних форм діяльності. Завдяки цьому підходу здобувачі не просто засвоюють теоретичні знання, а й закріплюють їх через практичне застосування, що особливо важливо в контексті міждисциплінарних завдань. В умовах стрімкого розвитку технологій проєктний метод передбачає активне використання цифрових ресурсів, зокрема штучного інтелекту, мультимедійних платформ і технічного забезпечення, необхідного як для створення, так і для презентації результатів роботи. Водночас така стратегія навчання формує основні навички XXI століття, зокрема управління часом, командну взаємодію, аналітичне та критичне мислення, вміння працювати з різними інформаційними джерелами й аргументувати власну позицію. Важливим для українського освітнього простору також є залучення міжнародного педагогічного досвіду та використання напрацювань закордонних колег у сфері проєктного навчання. У **висновках** зазначено, що в умовах глобальних змін та посилюваної конкуренції у сфері освіти, розроблення стратегій упровадження проєктного навчання є одним із пріоритетних завдань для українських закладів вищої освіти. Системний і продуманий підхід до інтеграції цього методу сприятиме

підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних швидко адаптуватися до сучасного ринку праці.

Ключові слова: *проектне навчання, стратегія проектного навчання, компетентнісний підхід, інтерактивні методи, навчальні практики, освітній процес, заклади вищої освіти, здобувачі вищої освіти.*

Strategies for implementing project-based learning in the educational process of higher education institutions

Olena Karpenko,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Social Pedagogy and Social Work of the Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-6715-2899>

Iryna Salnyk,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of Department of Natural Sciences and Methods of Their Teaching of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University, Kropyvnytskyi, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-1117-9862>

Oleksandr Deshchenko,

Candidate of Pedagogic Sciences, Senior Lecturer of the Department of Technological and Professional Education of the Hlukhiv National Pedagogical University named after Oleksandr Dovzhenko
Glukhiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-5453-5575>

Abstract: *The purpose of the article is to identify effective strategies for implementing the project method in the educational process of higher education*

*institutions. This teaching **methodology** promotes the development of teamwork skills, rational time management and responsibilities, as well as the integration of sectoral and interdisciplinary knowledge into the process of performing practical tasks. To achieve this goal, a set of scientific methods was used, including analysis, explanation, comparison, generalization, and systematization, which allowed us to comprehensively consider the features of project-based learning in higher education. The **results** indicate that project-based learning as a strategy for the educational process in higher education institutions opens up wide opportunities for the development of students' professional and personal competencies. It not only changes the traditional learning format, but also contributes to the formation of research skills, independent thinking, and the ability to find effective solutions within various forms of activity. Thanks to this approach, students not only acquire theoretical knowledge but also consolidate it through practical application, which is especially important in the context of interdisciplinary tasks. Given the rapid development of technology, the project-based method involves the active use of digital resources, including artificial intelligence, multimedia platforms, and technical support necessary for both creating and presenting work results. At the same time, this learning strategy develops the basic skills of the 21st century, including time management, teamwork, analytical and critical thinking, and the ability to work with various information sources and argue one's own position. It is also important for the Ukrainian educational space to attract international pedagogical experience and use the best practices of foreign colleagues in the field of project-based learning. The **conclusions** state that in the context of global changes and increasing competition in the field of education, the development of strategies for the implementation of project-based learning is one of the priorities for Ukrainian higher education institutions. A systematic and thoughtful approach to the integration of this method will contribute to the training of highly qualified specialists who can quickly adapt to the modern labor market.*

***Keywords:** project-based learning, project-based learning strategy, competency-based approach, interactive methods, educational practices, educational process, higher education institutions, higher education students.*

Постановка проблеми. Зміни в освітньому середовищі, зумовлені трансформацією суспільних відносин та глобалізаційними процесами, вимагають пошуку інноваційних підходів до надання освітніх послуг. Заклади вищої освіти (далі – ЗВО) постійно досліджують та впроваджують методи й методики, що сприяють формуванню в здобувачів освіти критичного мислення, здатності до командної роботи, адаптивності до динамічних змін і сучасних вимог, а також розвитку фахових компетентностей. Одним із таких підходів є інтеграція проєктного методу навчання, який, хоча й не є новітньою освітньою технологією, проте зазнав еволюційних змін, набув нових форм реалізації та отримав додаткові можливості для вдосконалення.

Запровадження проєктного навчання у вищій освіті висуває перед ЗВО низку викликів, що потребують ґрунтовного аналізу особливостей його застосування та адаптації до новітніх освітніх технологій. Попри наявні труднощі, цей метод сприяє підготовці фахівців, здатних ефективно реагувати на професійні виклики, працювати в команді та знаходити оптимальні шляхи розв’язання проблем. Крім того, проєктні технології сприяють практичному застосуванню теоретичних знань, стимулюють дослідницьку та пошукову активність здобувачів освіти. Незважаючи на доведену ефективність цього підходу, його використання в освітньому процесі українських ЗВО залишається обмеженим. Отже, актуальність дослідження зумовлена необхідністю визначення ролі проєктного методу в освітньому процесі та розроблення стратегій його впровадження в систему вищої освіти України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Метод проєктного навчання є предметом наукового аналізу дослідників із моменту його концептуального

оформлення як підходу до організації освітнього процесу. Сучасними українськими вченими, які вивчають методологічні засади освітньої діяльності в контексті глобалізаційних та цифровізаційних процесів, проєктний метод розглядається як один із пріоритетних напрямів. Значний внесок у дослідження теоретичних основ проєктного навчання, визначення вимог до його організації, а також у вивчення ролі проєктної діяльності у формуванні фахових компетентностей, розвитку критичного й творчого мислення здобувачів освіти зробили А. Пандазі, Т. Станжур [1], та О. Кобцева [2]. Характеристику методу та притаманні йому риси висвітлює у своїй статті О. Альошина [3]. Особливості впровадження проєктного підходу в освітній процес розглянули М. Денисенко та З. Шацька [4; 5]. На важливості використання сучасних новітніх технологій навчання при підготовці майбутніх фахівців в умовах цифровізації освіти акцентує О. Москаленко [6]. У своєму дослідженні Т. Коршевнік, О. Абрамчук та О. Добростан розглядають проєктний метод як ефективний засіб формування в здобувачів освіти здатності до критичного мислення, інтеграції міждисциплінарних знань, командної роботи, а також використання сучасних технологій для оперативного розв'язання поставлених завдань [7]. Проєктний метод як форму освітньої діяльності в закордонних закладах вищої освіти вивчають у своїй науковій розвідці Л. Пуховська і Н. Базелюк [8]. Ідейне підґрунтя та формування засад проєктного методу висвітлюють О. Михайлова [9] та Н. Чала [10].

Впровадження проєктного навчання в закладах вищої освіти потребує системного підходу, подібного до стратегій розвитку людського капіталу в бізнес-середовищі. Як зазначають Криворучко та співавтори [16, с. 221], ефективна стратегія розвитку спрямована на розширення можливостей організації, підтримку індивідуального, командного та організаційного розвитку, а також врахування потреб усіх зацікавлених сторін. Аналогічно,

стратегія впровадження проєктного навчання має враховувати потреби як закладу освіти в цілому, так і окремих викладачів та студентів, забезпечуючи системний розвиток компетенцій та знань.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Серед основних проблем, з якими стикаються українські заклади вищої освіти у процесі впровадження проєктного навчання, можна виокремити домінування традиціоналістського підходу до освітнього процесу та недостатню обізнаність зі стратегіями впровадження цього методу. Водночас сучасні умови висувають вимоги щодо активного застосування інноваційних технологій і цифровізації освітніх методів, що сприятиме підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно орієнтуватися у своїй професійній діяльності та суміжних дисциплінах. Упровадження проєктного навчання потребує комплексного підходу, що передбачає зміну педагогічних стратегій, підготовку викладачів до використання інтерактивних методик та адаптацію освітніх програм до сучасних викликів. Особливої уваги потребує питання створення ефективного освітнього середовища, що забезпечуватиме взаємодію між викладачами, здобувачами освіти та стейкхолдерами, сприяючи формуванню практичних навичок і розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Наша стаття спрямована на аналіз переваг проєктного навчання для викладачів і здобувачів освіти, а також на ознайомлення з ефективними стратегіями впровадження цього методу в освітню діяльність українських ЗВО.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у визначенні стратегій, які застосовуються для впровадження проєктного методу в освітній процес українських ЗВО.

Завдання статті:

- 1) проаналізувати цілі, які ставлять перед собою ЗВО при впровадженні проєктного методу;
- 2) визначити теоретичні та практичні аспекти проєктної діяльності як чинника професійного розвитку та підвищення якості освіти;
- 3) з'ясувати переваги й недоліки проєктних технологій навчання та перспективи їх упровадження в ЗВО України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Виклики сучасного суспільства висувають до вищої школи вимоги щодо організації динамічного й ефективного навчання, яке повинно відповідати новим потребам та умовам глобалізації. Це, відповідно, вимагає впровадження інноваційних методик навчання та освітніх практик, здатних забезпечити якісну підготовку майбутніх фахівців. Для того, щоб заклад ЗВО мав змогу задовольнити ці вимоги, необхідно постійно вдосконалювати кваліфікацію педагогічних працівників та забезпечити викладацький склад і здобувачів належною матеріально-технічною базою, що є особливо важливим для надання освітніх послуг високої якості.

З метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів в Україні застосовуються різноманітні освітні методики, серед яких проєктне навчання, використання інформаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами, мультимедійними системами та дистанційними технологіями [3, с. 243]. Проєктний метод навчання є ефективним інструментом для активної участі здобувачів у реальних проєктах, які спрямовані на подолання конкретних проблем чи розв'язання завдань. Він сприяє розвитку навичок командної роботи, творчого мислення, самостійності та здатності застосовувати теоретичні знання на практиці. Такий підхід до навчання допомагає здобувачам не лише долати реальні проблеми, а й готує їх до майбутніх викликів професійної діяльності [11, с. 15]. Проєктно-орієнтоване навчання (далі — ПОН) є ефективним методом активного

навчання, що дозволяє майбутнім фахівцям вивчати та досліджувати актуальні проблеми й виклики, забезпечуючи глибоке засвоєння матеріалу та його практичну спрямованість [7].

Проектно-орієнтований метод навчання здобув поширення на початку ХХ століття, його автором є американський філософ та педагог Дж. Дьюї, який розробив та обґрунтував власну дидактичну концепцію. Основною ідеєю його підходу було прагнення до розвитку особистої ініціативи здобувачів. На думку Дж. Дьюї, зазначає Н. Чала, ефективність навчання забезпечується такими чинниками: трудовий підхід, активність і самостійність здобувачів, зв'язок навчання з реальним життям, безперервність освітнього процесу, врахування індивідуальних особливостей здобувачів та інтелектуальна свобода [10, с. 25].

Ідеї Дж. Дьюї, як стверджує О. Михайлова, отримали подальший розвиток у працях його учня В. Кілпатріка, який запропонував проектну систему навчання або метод проектів. В. Кілпатрік виокремив чотири основні типи проектів: творчі (продуктивні), споживчі (орієнтовані на створення предметів повсякденного вжитку), проблемні (спрямовані на розв'язання інтелектуальних завдань) та проекти-вправи. За його словами, застосування цих методів не лише готувало здобувачів до майбутнього життя, а й сприяло організації їхньої діяльності в реальному часі [9, с. 84].

В Україні метод проектів вперше був запроваджений на початку 1920-х років у контексті пошуків нових дидактичних підходів, спрямованих на активізацію освітньої діяльності, інтеграцію освіти з життям та виробництвом, а також трудове виховання здобувачів [12, с. 18]. Згодом він набув значної популярності та в умовах незалежної України став невіддільною частиною освітнього процесу [1, с. 90].

Основні завдання впровадження проектних технологій у діяльність ЗВО представлено на рисунку 1.

Рисунок 1

Завдання впровадження проєктних технологій в освітню діяльність закладів вищої освіти

Джерело: створено авторами за [4, с. 242]

Проектне навчання характеризується організацією освітнього процесу у формі роботи над проектом. Основними ознаками методу проектів є: 1) зосередженість на практичній діяльності; 2) командна взаємодія; 3) самостійне планування та організація освітнього процесу здобувачами; 4) інтеграція навчання з реальними життєвими ситуаціями; 5) міждисциплінарний підхід, що передбачає об'єднання кількох навчальних предметів; 6) цілісне сприйняття проекту як єдиної концепції; 7) орієнтація на отримання конкретного результату чи кінцевого продукту [3, с. 245].

Мета та завдання проектної технології передбачають: 1) розвиток у здобувачів здатності до самостійного пошуку, засвоєння та застосування інформації для розв'язання нових теоретичних і практичних завдань; 2) формування та вдосконалення комунікативних навичок; 3) опанування дослідницьких методів, зокрема збору й аналізу інформації, формулювання гіпотез та обґрунтування висновків [13].

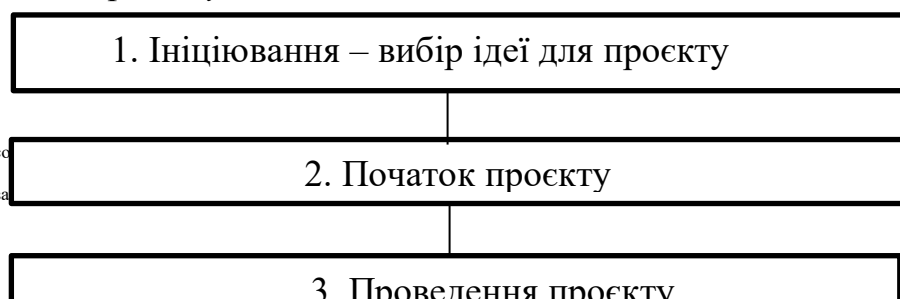
Проекти класифікуються за такими характеристиками:

- 1) панівна діяльність (дослідницькі, творчі, рольові, пошукові (інформаційні), предметно-орієнтовні та ін.);
- 2) предметно-тематична спрямованість (монопроекти та міжпредметні проекти);
- 3) характер координації (відкрита й прихована);
- 4) характер контактів (міжнародні й внутрішні);
- 5) кількість учасників (індивідуальні, парні, групові);
- 6) тривалість виконання (короткострокові, середньої тривалості, довгострокові) [2, с. 89].

Основні етапи проекту представлено на рис. 2.

Рисунок 2

Основні етапи проекту

Джерело: створено авторами за [3, с. 245]

Варто зазначити, що навчання через дослідницькі проєкти є ефективним методом, що передбачає самостійне або командне дослідження здобувачами певної наукової проблеми. Як правило, результати такої роботи презентуються у вигляді публікацій, доповідей або мультимедійних презентацій. Цей підхід сприяє розвитку відповідальності за власне навчання, формуванню дослідницьких навичок, вміння працювати з інформацією та критично її оцінювати. Наприклад, дослідницькі проєкти з біології охоплюють широкий спектр тем – від молекулярної біології до екології, ботаніки чи зоології. У межах проєкту, присвяченого дослідженню впливу змін клімату на місцеве біорізноманіття, здобувачі аналізують різні види даних, зокрема поширення видів, погодні умови та стан навколишнього середовища. Це вимагає інтеграції знань із біології, кліматології, статистики та географії. У процесі роботи здобувачі поглиблюють розуміння біологічних концепцій, навчаються поєднувати знання з різних дисциплін, критично аналізувати отримані результати та ефективно їх презентувати [14, с. 164].

Освітні проєкти для здобувачів-математиків можуть передбачати пошук або розробку власних методів розв'язання математичних задач, створення графічних моделей, аналіз та систематизацію інформації з цифрових ресурсів, а також підготовку комп'ютерних презентацій. З розвитком цифрових

технологій усе більшої популярності набувають спільні мережеві освітні проєкти, що залучають здобувачів освіти з різних закладів вищої освіти. Такі проєкти можуть стосуватися проведення дослідницьких робіт, створення навчальних телекомунікаційних проєктів або вебквестів, що потребує знань із різних розділів математики. Тематика та зміст проєктів мають передбачати активне використання цифрових технологій і спеціалізованого програмного забезпечення для математичних розрахунків. Важливою умовою виконання дослідницьких проєктів є їхня професійна спрямованість, що сприяє розвитку компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності [6, с. 73].

Метод проєктів передбачає ґрунтовну підготовчу роботу. Відповідно, його краще застосовувати при узагальненні та систематизації матеріалу [14].

У таблиці 1 представлено основні вимоги, що визначають ефективну організацію проєктної освіти та проєктного навчання здобувачів.

Таблиця 1

Вимоги, що визначають ефективну організацію проєктної освіти та проєктного навчання здобувачів

№ п/п	Вимоги	Роз'яснення
	Гетерогенність і складність освітнього середовища	Створення різноманітного та складного освітнього середовища, яке інтегрує інформаційну та предметну складові, забезпечує не лише можливість пошуку, але й формування об'єктів моторної, сенсорної, маніпулятивно-пізнавальної, ігрової та художньої діяльності. Це сприяє розвитку різних форм активності, стимулює ініціативність і формує навички самостійної роботи здобувачів.
	Гнучкість і керованість освітнього процесу	Гнучка й керована організація освітнього середовища сприяє розвитку творчої активності здобувачів, що відкриває унікальні дидактичні можливості для педагогів. Вони можуть

		стимулювати ініціативність та самостійність здобувачів не лише за допомогою вербальних методів, а й через оперативну зміну просторово-предметного оточення.
	Автентичність	Створення автентичного та життєво значущого освітнього середовища дозволяє учасникам освітнього процесу засвоювати знання в оптимальному для них темпі, враховуючи їхній вік, стать та індивідуальні особливості.
	Взаєморозуміння між усіма суб'єктами освітнього процесу	Взаєморозуміння та задоволеність взаєминами насамперед залежать від доброзичливості та переважання взаємно позитивного ставлення між учасниками освітнього процесу.
	Сприятливий настрій усіх суб'єктів освітнього процесу	Спільна підготовка до захопливих і радісних подій, а також участь в ігрових ситуаціях сприяють згуртованості учасників освітнього процесу. Організація емоційно значущих заходів (конференцій, виставок, фестивалів тощо) викликає позитивні емоції, налаштовує на оптимізм і впевненість у цікавому та насиченому майбутньому.
	Авторитет викладачів	Має особливе значення в особистісно орієнтованому освітньому середовищі, де взаємини між педагогами й здобувачами вибудовуються на суб'єкт-суб'єктній основі. Освітній процес ґрунтується на демократичному стилі управління, тоді як авторитарні методи стають неприйнятними.
	Участь в управлінні освітнім процесом	Формує соціальну активність здобувачів. Освітня діяльність є розвивальною лише за умови, що її учасники особисто залучені до процесу, емоційно й психологічно переживають його.

Згуртованість і усвідомлена взаємодія всіх суб'єктів освітнього процесу	Є важливою умовою успішної освітньої діяльності здобувачів, слугуючи засобом особистісного розвитку кожного учасника освітнього процесу.
Продуктивність взаємодії в навчальному компоненті освітнього процесу	Відіграє важливу роль у формуванні проєктивного підходу в освіті.

Джерело: створено авторами за [2, с. 90–91]

Застосування проєктного методу в освітній діяльності має численні переваги, які позитивно впливають не лише на здобувачів освіти, сприяючи розвитку їхніх компетентностей і навичок, а й на викладачів, забезпечуючи ефективну організацію освітнього процесу та інтерактивну взаємодію між учасниками освітнього середовища.

Для здобувачів використання проєктного методу сприяє поглибленню знань із предмета, зменшенню кількості пропусків занять і покращенню ставлення до навчання, а також допомагає кращому засвоєнню матеріалу. Цей метод підвищує самостійність студентів, розвиваючи їхнє мислення, сприяє розвитку навичок командної роботи та спілкування з різними типами людей. Здобувачі опановують методи пошуку, збору, аналізу та синтезу інформації для виконання поставлених завдань, навчаються презентувати результати проєкту для широкої аудиторії. Чітко визначені дедлайни сприяють розвитку навичок тайм-менеджменту, а командна робота з різними людьми формує здатність до ефективного управління конфліктними ситуаціями. Проєктний метод, також, розкриває творчі здібності здобувачів, сприяє формуванню креативного мислення та надає свободу вибору під час виконання навчальних завдань [5, с. 378–380].

Переваги застосування проєктного методу для викладачів полягають у тому, що цей метод можна застосовувати для навчання здобувачів усіх курсів,

що дозволяє організувати навчання на різних етапах освітнього процесу. Для виконання проєктів можна використовувати години, виділені на практичні заняття чи самостійну роботу здобувачів, що оптимізує використання часу та надає більше гнучкості в організації навчання. Вибір проєкту безпосередньо пов'язаний зі специфікою навчальної дисципліни та кількістю годин, відведених для її вивчення, що дає можливість інтегрувати проєкти в навчальний план. Проєктний метод змінює традиційний підхід до навчання, роблячи його більш активним і інтерактивним. Це дає змогу залучити студентів до пошукової та дослідницької діяльності, підвищуючи їхню мотивацію до навчання. Крім того, цей метод сприяє більш глибокому розумінню матеріалу та розвитку інтелектуальних здібностей студентів, що є важливою метою для викладачів [5, с. 378–380].

Отже, упровадження проєктного методу в освітній процес має значні переваги, оскільки він сприяє активному залученню здобувачів до навчання, розвиваючи їхні навички критичного мислення, самостійності та командної роботи. Цей метод дозволяє інтегрувати теоретичні знання з практичними завданнями, що підвищує зацікавленість здобувачі у навчанні та покращує засвоєння матеріалу. Для викладачів це є можливістю для гнучкої організації освітнього процесу, оптимізації часу та ефективної взаємодії зі здобувачами, що сприяє розвитку їхніх дослідницьких і творчих здібностей. Проєктний метод також покращує мотивацію до навчання та допомагає здобувачам формувати навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності.

Варто зазначити, що світовий досвід у педагогіці постійно оновлюється новими варіаціями проєктної діяльності в освіті, що мають різні модифікації та особливості. Дослідники Л. Пуховська та Н. Базелюк зазначають такі специфікації проєктного методу навчання:

- 1) освіта, орієнтована на подолання актуальних соціальних викликів (challenge-based learning);

- 2) проблемно орієнтоване навчання (problem-based learning);
- 3) навчання, прив'язане до конкретного середовища або місцевості (place-based learning);
- 4) практико-орієнтоване навчання (activity-based learning);
- 5) освіта, заснована на дизайнерському мисленні (design-based learning);
- 6) проєктний підхід в освітньому процесі (project-based learning) та інші [8, с. 67].

До того ж світовий освітній простір містить значну кількість кращих практик проєктної діяльності, які можуть слугувати важливим джерелом інновацій для модернізації освіти в Україні. В Європейському Союзі значну роль у створенні та поширенні цих практик відіграють освітні та дослідницькі програми, такі як Erasmus Mundus, Tempus, Jean Monnet, Erasmus+ та інші, які стали потужними інструментами інтернаціоналізації освіти та науки. Важливим кроком для інтеграції України в міжнародний освітній простір є активна участь у цих програмах, зокрема у 2024 році сім українських організацій стали партнерами проєктів в рамках Програми Європейського Союзу Erasmus+ [15], що відкриває нові можливості для розвитку проєктного навчання в українських закладах вищої освіти.

Висновки. Упровадження проєктного навчання є одним із важливих завдань для розвитку вищої освіти в Україні у XXI столітті. Використання проєктного методу в освітньому процесі має низку суттєвих переваг. По-перше, цей підхід частково замінює традиційні форми навчання, сприяючи розвитку дослідницьких навичок у майбутніх фахівців, формуванню практичних умінь та вмінню самостійно шукати способи розв'язання завдань через різноманітні форми діяльності. По-друге, проєктний метод дозволяє значно поглибити знання в обраній галузі, сприяючи застосуванню теорії на практиці та інтеграції міждисциплінарних підходів для розв'язання

конкретних проблем. По-третє, сучасний проєктний метод вимагає від здобувачів уміння використовувати новітні технології, зокрема штучний інтелект, мультимедіа та різноманітне технічне забезпечення для реалізації та презентації результатів проєктів. По-четверте, здобувачі, залучені до проєктної діяльності, удосконалюють навички тайм-менеджменту, командної роботи, розвивають аналітичне, логічне й критичне мислення, а також навчаються ефективно прогнозувати та аргументувати свої рішення.

З огляду на євроінтеграційні прагнення України, важливо використовувати європейський досвід у сфері використання проєктного навчання як однієї з найбільш перспективних складових освітнього процесу. З огляду на це, українським ЗВО необхідно враховувати досягнення європейських університетів у цій сфері та адаптувати їх до національного освітнього контексту, сприяючи підготовці висококваліфікованих фахівців, що будуть затребувані не лише в Україні, але й на міжнародному рівні. Таким чином, розробка стратегій впровадження проєктного методу є важливим і актуальним викликом для українських ЗВО.

Перспективи подальших досліджень у сфері проєктного навчання передбачають вивчення його ефективності в різних галузях знань, оцінювання впливу новітніх технологій на освітній процес, розроблення критеріїв для оцінювання основних компетентностей здобувачів та дослідження можливостей інтеграції міждисциплінарного підходу і міжкультурної взаємодії в контексті проєктного методу.

Список використаних джерел

1. Пандазі А., Станжур Т. Проєктне навчання як засіб формування компетентностей майбутніх менеджерів. *Український Педагогічний журнал*. 2023. №4. С. 88–95. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-4-88-95> (дата звернення: 15.01.2025).

2. Кобцева О. Проєктне навчання у вищій медичній освіті. *SWorldJournal*. 2024. № 2(26-02). С. 88–93. URL: <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2024-26-00-024> (дата звернення: 15.01.2025).
3. Альошина О. М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти*. 2012. Вип. 30–31 (34–35). С. 242–247. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/4aca2930-4fea-4420-833b-2f4cabe4b779> (дата звернення: 15.01.2025).
4. Денисенко М., Шацька З. Технологія проєктного методу навчання у вищій школі. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. 2016. Спецвипуск: Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України. С. 239–247. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/3787/1/Konf20161007_VI_P239-247.pdf (дата звернення: 15.01.2025).
5. Шацька З. Я. Впровадження проєктних технологій в діяльність ВНЗ: переваги та недоліки. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. «Ефективність організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України» (м. Київ, 2 жовтня 2015 р.). Київ, 2015. С. 374–383. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/808> (дата звернення: 15.01.2025).
6. Москаленко О. Упровадження сучасних цифрових освітніх технологій у підготовку вчителів-математиків. *Педагогічні науки*. 2022. № 80. С. 70–75. URL: <https://doi.org/10.33989/2524-2474.2022.80.278220> (дата звернення: 15.01.2025).
7. Коршевнюк Т. В., Абрамчук О. М., Добростан О. В. Стратегії інтеграції міждисциплінарних підходів у викладанні біології для підвищення критичного мислення здобувачів освіти. *Педагогічна академія: наукові*

записки. 2024. № 8. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742341> (дата звернення: 15.01.2025).

8. Пуховська Л., Базелюк Н. Кращі практики проєктної діяльності в сфері професійної освіти в країнах ЄС. *Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: збірник матеріалів XIV звітної Всеукраїнської науково-практичної конференції* (м. Київ, 7 травня 2020 р.). Київ : ПТОО НАПН України, 2020. С. 66–71.

9. Михайлова О. С. Формування особистості в соціальному середовищі у педагогічних концепціях американських учених ХХ століття (Джон Дьюї, Вільям Кілпатрик, Хелен Паркхерст). *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2016. Вип. 2. С. 82–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDUP_2016_2_18 (дата звернення: 15.01.2025).

10. Чала Н. Педагогічна діяльність Дж. Дьюї в електронному інформаційно-бібліографічному ресурсі «Видатні педагоги України та світу». *Вісник Книжкової палати*. 2020. №11. С. 23–28. URL: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/254053> (дата звернення: 15.01.2025).

11. Король А., Зима В. Особливості інноваційних методів навчання здобувачів освіти у вищих навчальних закладах. *Topical aspects of modern scientific research: The 3rd International scientific and practical conference* (Токуо, November 23-25, 2023). Токуо, Japan. 2023. С. 319–327.

12. Теорія і практика проєктного навчання у професійно-технічних навчальних закладах: монографія / за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир: Полісся, 2019. 208 с.

13. Пентій К. О. Проєктне навчання та рольові ігри – інтенсивні методи викладання іноземної мови у ВНЗ. *Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії: XIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція* (Переяслав-

Хмельницький, 29–30 квітня, 2015). Переяслав-Хмельницький, 2015. С. 397–399. URL: <http://conferences.neasmo.org.ua/uk/conf/16/cat/15> С. 397–399 (дата звернення: 15.01.2025).

14. Мельниченко С. Г. Methodological principles of developing design thinking in future educators during professional training process. *Забезпечення якості вищої освіти: проблеми та перспективи розвитку*: матеріали VII Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 163–165. URL: <https://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/9356?show=full> (дата звернення: 15.01.2025).

15. 7 українських закладів вищої освіти розроблятимуть та впроваджуватимуть спільні магістерські програми в межах Програми ЄС Еразмус+. URL: <https://erasmusplus.org.ua/news/7-ukrayinskyh-zakladiv-vyshhoyi-osvity-rozroblyatymut-ta-vprovadzhuvatymut-spilni-magisterski-programy-v-mezhah-programy-yes-erazmus/> (дата звернення: 15.01.2025).

16. Криворучко, Г. В., Аванесова, Н. Е., Гетьман, О. О., Ткачук, Д. В. Теоретико-практичні рекомендації: найм та управління персоналом підприємства. *Науковий вісник будівництва*. 2021. 106(4), 208-213. <https://doi.org/10.29295/2311-7257-2021-106-4-208-213> (дата звернення: 15.01.2025).